

Protokoll fört vid enskild föredragning

Social- och miljöavdelningen

Allmänna byrån, S1

Beslutande

Minister
Wille Valve

Föredragande

Avdelningschef
Bengt Michelsson

Justerat

Omedelbart

Ärende/Dnr/Exp.

Beslut

Nr 2

Begäran om utlåtande rörande lagstiftningen
och kostnaderna för utredande av dödsorsak.

ÅLR 2017/9817

14 S1

Social- och hälsovårdsministeriet inkom 21.12.2017 med en begäran om utlåtande rörande lagstiftningen och kostnaderna för utredande av dödsorsak. Ålands landskapsregering noterar med särskild tillfredsställelse att begäran gjorts i beredningsskedet av rikets reform och avger följande utlåtande:

Rikets övergripande reform av lagstiftningen om utredande av dödsorsak
Landskapsregeringen har i sig inget att anmärka mot överföringen av kostnaderna för rättsmedicinsk provtagning av avlidna och levande personer samt för transporter av avlidnas kroppar till social- och hälsovårdsministeriets moment.

Landskapsregeringen instämmer i bedömningen om att 2 § i republikens presidents förordning om polisförvaltningen i landskapet Åland (ÅFS 2010:33) med anledning av detta behöver ändras.

När det gäller 2 § i republikens presidents förordning om vissa förvaltningsuppgifter inom hälso- och sjukvården i landskapet Åland (ÅFS 2010:2) är landskapsregeringens bedömning att den administrativa reformen, som den beskrivits i begär om utlåtande, inte i sig visar på ett behov av ändring. Den nu gällande 2 § lyder:

”Kostnaderna för de uppgifter som avses i 1 § 1 mom. betalas av riket enligt vad social- och hälsovårdsministeriet och Ålands landskapsregering avtalar. Kostnaderna för rättsmedicinska undersökningar betalas av statens ämbetsverk på Åland.”

Bestämmelsen om betalning av kostnaderna för rättsmedicinska undersökningar är, som landskapsregeringen uppfattar det, neutral i förhållande till om anslaget finns under inrikesministeriets eller social- och hälsovårdsministeriets budgetmoment. Däremot har landskapsregeringen erfarit att Statens ämbetsverk idag när det gäller rättsmedicinska obduktioner endast hanterar och därmed betalar ut kostnaderna för transporter av de avlidna till Åbo.

Lagstiftningsbehörigheten gällande konstaterande av död på medicinska grunder.

Enligt 18 § 12 punkten i självstyrelselagen (1991:71) för Åland har landskapet lagstiftningsbehörighet beträffande hälso- och sjukvård, med de undantag som stadgas i 27 § 24, 29 och 30 punkten. I enlighet med 23 § ankommer förvaltningen i angelägenheter som har hänförs till landskapets lagstiftningsbehörighet på självstyrelsemyndigheterna.

Det här innebär att av hälso- och sjukvården som huvudregel hör till landskapets behörighet.

Riket har enligt självstyrelselagen 27 § 6 punkten lagstiftningsbehörighet i fråga om dödförklaring och i enligt 24 punkten beträffande administrativa ingrepp i den personliga friheten, samt enligt 29 punkten beträffande smittsamma sjukdomar hos människor, kastrering och sterilisering, avbrytande av havandeskap, konstbefruktning, rättsmedicinska undersökningar och enligt 30 punkten behörigheten att vara verksam inom hälso- och sjukvården, apoteksväsendet, mediciner och produkter av läkemedelstyp, narkotiska ämnen samt framställning av gifter och fastställande av deras användningsändamål.

Landskapsregeringen konstaterar med anledning av ovanstående att det är ostridigt att dödförklaring på administrativ grund och rättsmedicinska undersökningar hör till rikets lagstiftningsbehörighet. Enligt gällande praxis tillämpas i landskapet, såsom tillhörande rikets behörighet, rikets lagstiftning ifråga om utredning av dödsorsak och dödförklaring på medicinsk grund.
